

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ

Циклова комісія природничих дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи

“ 10 ” 09 О.Б.Жильцов
2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи медичних знань

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Галузь знань 0101 Педагогічна освіта

(шифр і назва напрямку підготовки)

Спеціальності 5.01010201 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

інститут, факультет, відділення Університетський коледж

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма Основи медичних знань для студентів
(назва навчальної дисципліни)
галузі знань 0101 Педагогічна освіта,

спеціальності 5.01010201 Початкова освіта .

„28” серпня, 2014 року - 15 с.

Розробник: : Глухенька Людмила Миколаївна, викладач-методист циклової комісії природничих дисциплін Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії природничих дисциплін

Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

Голова циклової комісії Глухенька Л.М.

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора

з навчальної роботи

 (С.І. Демьяненко)

Заступник директора

з навчально-методичної роботи

 (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол від «5» вересня 2014 року № 1

“05” 09 2014 року

Голова (М.В. Братко)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 1,5	Галузь знань <u>0101 Педагогічна освіта</u> <small>(шифр і назва)</small>	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>5.01010201 Початкова освіта</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ відповідно до п.7		Семестр	
Загальна кількість годин - 54		4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 самостійної роботи студента - 24	Освітньо-кваліфікаційний рівень: молодший спеціаліст	Лекції	
		12 год.	
		Практичні	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		24 год.	
		Індивідуальні завдання:	
		6 год.	
Модульний контроль			
4 год			
Вид контролю:			
залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Основи медичних знань» :

- надати студентам уявлення про методи збереження здоров'я, формування здорового способу життя; розпізнавання та запобігання захворювань;
- надання першої допомоги при отруєннях, травмах та нещасних випадках.

Завдання викладання навчальної дисципліни «Основи медичних знань»:

- озброїти студентів, майбутніх педагогічних працівників, сучасними відомостями про вікові особливості ростучого і розвиваючого організму, знаннями закономірностей, які лежать в основі збереження і зміцнення здоров'я школярів, підтримання їх високої працездатності при різних видах діяльності;
- ознайомити студентів з будовою і життєдіяльністю здорових і хворих клітин, тканин, органів; визначити причини, механізми та властивості анатом-фізіологічних процесів, особливо наголосити на заходах профілактики хвороб;
- забезпечити врахування специфіки здійснення психічних і психофізіологічних функцій на різних етапах розвитку дитячого організму, встановити етапи, найбільш чутливі до педагогічних впливів, направлених на розвиток сприймання, уваги і пізнавальних процесів;
- навчити здійснювати санітарно-гігієнічний нагляд за проведенням заходів, направлених на поліпшення умов виховання і навчання дітей, що здатні закріплювати здоров'я, сприяти фізичному розвитку і попередженню захворюваності;
- озброїти студентів знаннями про науково обґрунтовані гігієнічні рекомендації з організації навчено-виховного процесу, режиму дня і відпочинку, харчування дітей, обладнанню, планування і благоустрою ЗНЗ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- основи анатомії та фізіології організму людини;
- питання загальної та особистої гігієни;
- основні ознаки патологічних станів у дітей;
- ознаки клінічної та біологічної смерті;
- основи надання допомоги при деяких патологічних станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, отруєннях, переломах, кровотечах, пораненнях тощо) і раптових захворюваннях, в звичайних умовах, та в екстремальних ситуаціях;
- основи долікарської діагностики, класифікацію раптових захворювань та патологічних станів;
- техніку надання долікарської допомоги в різних умовах, спрямовану на попередження ускладнень та спасіння життя потерпілого.

вміти:

- володіти навичками реанімації;

- володіти навичками діагностики та класифікації раптових захворювань, патологічних станів;
- володіти технікою надання долікарської допомоги при травмах, крово-течах, утопленні, задусі, ураженнях хімічними і фізичними факторами та при отруєннях;
- розпізнати та надавати першу допомогу при укусах змій, шкідливих комах, собак та інших тварин;
- володіти технікою десмургії, транспортної іммобілізації та тимчасової зупинки кровотеч;
- вміло користуватись доступними лікарськими препаратами;
- володіти правилами роботи в умовах стихійного лиха чи екстремальних ситуацій;
- використовувати набуті знання не тільки в побуті та особистому житті, а також і в повсякденній роботі з дітьми.

У результаті вивчення дисципліни у студентів повинні бути сформовані наступні предметні компетентності:

- ✓ володіння знаннями про особливості будови організму в цілому, механізми роботи і регуляції різних систем і органів людського організму;
- ✓ володіння методами надання першої долікарської медичної допомоги в загрозованих для життя станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, синдромі тривалого здавлення, отруєннях, переломах, кровотечах, травматичному шоку, пораненнях тощо) та при хворобах різних систем органів;
- ✓ уміння проводити заходи реанімації при зупинці дихання та кровообігу;
- ✓ здатність застосовувати знання в навчальній і професійній діяльності;
- ✓ здатність визначати найважливіші фізіологічні показники людини;
- ✓ здатність розуміти та контролювати фізичний розвиток дітей та формування різних особливостей і рухових навичок;
- ✓ здатність обґрунтовувати правила особистої гігієни, для організації раціонального харчування, тренування організму, надання першої медичної допомоги, а також дотримання здорового життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах при травмах та загальних захворюваннях.

Тема 1. Долікарська допомога при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем.

Бронхіт, пневмонія, ОРЗ, ОРВІ, чужорідні тіла дихальних шляхів. Етіологія, патогенез, перебіг хвороби. Надання першої медичної допомоги, профілактика. Гіпертонічна хвороба, Ішемічна хвороба – стенокардія, Інфаркт міокарда. Вегето-судинна дистонія. Поняття про судинну недостатність, інсульт. Причини, ознаки, надання першої допомоги, профілактика. Долікарська медична допомога при зупинці дихання та кровообігу. Загальне поняття про термінальні стани та реанімацію. Методи і способи надання штучного дихання та закритого масажу серця. Перша допомога при утопленні, ураженні електричним струмом та блискавкою. Лікарські препарати і способи їх вживання. Організм і лікарські препарати. Загальна характеристика лікарських препаратів. Засоби введення лікарських препаратів в організм. Можливі ускладнення після введення ліків в організм, їх профілактика.

Тема 2. Долікарська допомога при захворюваннях травної та сечовидільної систем.

Гострий та хронічний гастрит, виразкова хвороба шлунка. Гепатит, жовчнокам'яна хвороба, панкреатит, коліт, геморої. Причини, ознаки, надання першої допомоги, профілактика. Комплекс симптомів «гострий живіт», симптоматика гострого апендициту, етіологія, патогенез, надання першої допомоги. Сечовидільна система. Загальна характеристика захворювань сечовидільної системи (пієлонефрит, цистит)

Тема 3. Загальна характеристика травм та їх профілактика.

Загальне поняття і види травм. Травматичний шок, його перебіг, основні ознаки. Особливості спортивних травм. Поняття політравматизму. Ускладнення, що виникають при травмуванні. Засоби профілактики. Долікарська допомога при травмах голови, шиї, хребта, грудної клітини, кінцівок. Десмургія, види пов'язок. Різновиди коригуючих, іммобілізуючих, оклюзійних пов'язок. Перев'язувальний матеріал (гіпсові, клейові та бинтові пов'язки). Принципи, методи та техніка накладання пов'язок.

Тема 4. Відкриті та закриті ушкодження.

Рани, їх види (різані, колоті, вогнестрільні та інші). Місцеві та загальні ознаки ран. Види ран, інфікування ран, як ускладнення. Течія ранового процесу. Долікарська медична допомога при пораненнях. Закриті ушкодження, визначення причини, профілактика, перша допомога.

Змістовий модуль 2. Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах, а також при інфекційних захворюваннях та отруєннях.

Тема 5. Основні поняття про інфекційні та кров'яні хвороби.

Основні поняття про інфекційні та кров'яні хвороби. Особливо небезпечні хвороби та карантинні заходи при них. Грип – збудник, шляхи передачі, ознаки грипу. Принципи лікування ОРЗ, ОРВІ, їх профілактика. Дитячі інфекційні

хвороби. Поняття про туберкульоз, його форми. Принципи і методи боротьби з туберкульозом. Висипний тиф, малярія: епідеміологія, етіологія, принципи лікування, профілактичні заходи. СНІД, ВІЛ – шляхи передачі та профілактика.

Тема 6. Захворювання зору, слуху, опорно-рухового апарату.

Короткозорість, косоокість, дальтонізм. Лікування та профілактика у дітей. Отит гострий та хронічний, розрив барабанної перетинки, чужорідні тіла вуха. Перша медична допомога, профілактика. Захворювання опорно-рухового апарату. Запобігання травмувань під час спортивних навантажень.

Тема 7. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення.

Неврози, неврозоподібні стани, неврастенії, астерії. Класифікація, етіологія, клінічні ознаки, профілактичні заходи. Перевтомлення, довготривалий стрес та дістрес. Методи запобігання та принципи лікування.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьог о	у тому числі				
		л	п	ін д.	с.р.	м о д
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах при травмах та загальних захворюваннях.						
Тема 1. Долікарська допомога при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем.	6	2		2	2	
Тема 2. Долікарська допомога при захворюваннях травної та сечовидільної систем.	6	2	2		2	
Тема 3. Загальна характеристика травм та їх профілактика.	8	2		2	4	
Тема 4. Відкриті та закриті ушкодження.	8		2		4	2
Разом за змістовим модулем 1	28	6	4	4	12	2
Змістовий модуль 2. Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах, а також при інфекційних захворюваннях та отруєннях.						
Тема 5. Основні поняття про інфекційні та кров'яні хвороби.	8	2	2		4	
Тема 6. Захворювання зору, слуху, опорно-рухового апарату. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення.	8	2		2	4	
Тема 7. Загальне поняття про термінальні стани та реанімацію. Методи і способи надання штучного дихання та закритого масажу серця. Перша допомога при утопленні, ураженні електричним струмом та блискавкою.	10	2	2		4	2
Разом за змістовим модулем 2	26	6	4	2	12	2
Всього годин	54	12	8	6	24	4

Навчально-методична карта дисципліни «Основи медичних знань» для спеціальності «Початкова освіта»

Разом: 72 год., лекції – 12 год., практичних робіт – 8 год., індивідуальна робота – 6 год., самостійна робота – 24 год., підсумковий контроль – 4 год.

Модулі	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II		
Назва модуля	Змістовий модуль 1. Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах та загальних захворюваннях.				Змістовий модуль 2. Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах, а також при інфекційних захворюваннях та отруєннях.		
Кількість балів за модуль	70 балів				65 балів		
Лекції	1	2	3		4	5	6
Теми лекцій	Долікарська допомога при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем. (1 бал)	Долікарська допомога при захворюваннях травної та сечовидільної систем (1 бал)	Загальна характеристика травм та їх профілактика. (1 бал)		Основні поняття про інфекційні та кров'яні хвороби. (1 бал)	Захворювання зору, слуху, опорно-рухового апарату. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення. (1 бал)	Загальне поняття про термінальні стани та реанімацію. Методи і способи надання штучного дихання та закритого масажу серця. (1 бал)
Теми практичних робіт		Лікарські препарати і способи їх вживання. (1 бал + 10 балів)		Відкриті та закриті ушкодження. Десмургія, види пов'язок. (1 бал + 10 балів)	Долікарська медична допомога при зупинці дихання та кровообігу. (1 бал + 10 балів)		Попередження інфекційних захворювань шкіри, гельмінтів, чесотки та педикульозу. (1 бал + 10 балів)
Самостійна робота	Табл. 6.1. (3 бали)	Табл. 6.1. (3 бали)	Табл. 6.1. (4 бали)		Табл. 6.1. (4 бали)	Табл. 6.1. (3 бали)	Табл. 6.1. (3 бали)
ІНДЗ	30 балів						
Види поточного контролю		Тестування (10 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)			Тестування (10 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)
Підсумковий контроль	Залік						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Практична робота №1. Десмургія, види пов'язок. Різновиди коригуючих, імобілізуючих, оклюзійних пов'язок. Перев'язувальний матеріал (гіпсові, клейові та бинтові пов'язки).	2
2	Практична робота №2. Лікарські препарати і способи їх вживання. Організм і лікарські препарати. Загальна характеристика лікарських препаратів. Засоби введення лікарських препаратів в організм. Можливі ускладнення після введення ліків в організм, їх профілактика.	2
3	Практична робота №3. Долікарська медична допомога при зупинці дихання та кровообігу. Загальне поняття про термінальні стани та реанімацію. Методи і способи надання штучного дихання та закритого масажу серця. Перша допомога при утопленні, ураженні електричним струмом та блискавкою.	2
4	Практична робота №4. Попередження інфекційних захворювань шкіри, гелмінтів, чесотки та педікульозу. Причини інфекційних шкіряних захворювань.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Долікарська допомога при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем.	2
2	Долікарська допомога при захворюваннях травної та сечовидільної систем. Жовчнокам'яна та сечокам'яна хвороби.	2
3	Загальна характеристика травм та їх профілактика. Політравматизм.	4
4	Відкриті та закриті ушкодження. Техніка накладання пов'язок при травмах голови, грубної клітини, тазу.	4
5	Основні поняття про інфекційні та кров'яні хвороби. Особливо небезпечні хвороби та карантинні заходи при них. СНІД.	4
6	Захворювання зору, слуху, опорно-рухового апарату. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення.	4
7	Загальне поняття про термінальні стани та реанімацію. Методи і способи надання штучного дихання та закритого масажу серця. Перша допомога при утопленні, ураженні електричним струмом та блискавкою. Отруєння хімічними речовинами та отрутами біологічного походження.	4
		24

7. Індивідуальні завдання

- 1.Складання навчального плану уроку по профілактиці дитячого травматизму.
- 2.Формування «інформаційного пакету», щодо профілактики шкідливих звичок у школярів.
3. Формування «інформаційного пакету», щодо профілактики паління у школярів.
4. Формування «інформаційного пакету», щодо профілактики алкоголізму у школярів.
- 5.Формування «інформаційного пакету», щодо профілактики наркозалежності у школярів.
- 6.Загальне поняття про калорійність їжі та вітамінізацію
- 7.Профілактика попередження психоневрологічних порушень у дітей.
- 8.Аналітичний огляд захворювання на СНІД в сучасних умовах
- 9.Перша допомога при розладах свідомості.
10. Профілактика вегето-судинних порушень.
11. загальну характеристику нормальної і патологічної вагітності та пологів.
12. основні напрямки роботи по профілактиці порушень зору.
- 13 Загальна характеристика гельмінтів, їх лікування і профілактика.
- 14.Поняття про педикульоз та шляхи зараження, ознаки, профілактика.
- 15 Поняття про чесотку, шляхи зараження, ознаки, профілактика.
- 16 Загальна характеристика гострих отруєнь, їх види. Шляхи потрапляння токсинів до організму. Принципи надання долікарської медичної допомоги.
17. Ознаки гострих отруєнь токсинами рослинного походження і грибами. Принципи надання долікарської медичної допомоги.
18. Ознаки гострих отруєнь алкоголем і його сурогатами. Принципи надання долікарської медичної допомоги.
19. Ознаки гострих отруєнь речовинами побутової хімії. Принципи надання долікарської медичної допомоги.
20. Загальні поняття про нервові захворювання, психоневрологічні порушення. Класифікація, етіологія, клінічні ознаки, профілактичні заходи.
21. Неврози, неврозоподібні стани, неврастенії, істерії. Методи запобігання та принципи лікування.
- 22.Порушення функціонального стану спортсменів. Перевтомлення, довготривалий стрес та дістрес.
23. Короткозорість, косоокість, дальтонізм. Лікування та профілактика у дітей.
24. Отит гострий та хронічний, розрив барабанної перетинки, чужорідні тіла вуха. Перша медична допомога, профілактика.
- 25.Опорно-рухова система – будова, функція. Запобігання травмувань під час спортивних навантажень.
26. Поняття про туберкульоз, його форми. Принципи і методи боротьби з туберкульозом.
- 27.Висипний тиф: епідеміологія, етіологія, принципи лікування, профілактичні заходи.
28. Особливості крововтрати у дітей. Загальна характеристика і методи першої допомоги при внутрішніх кровотечах.

29. Загальна характеристика лікарських препаратів. Засоби введення лікарських препаратів в організм. Можливі ускладнення після введення ліків в організм, їх профілактика.

30. Загальна характеристика травм та їх профілактика. Загальне поняття і види травм. Травматичний шок, його перебіг, основні ознаки. Особливості спортивних травм. Поняття політравматизму. Ускладнення, що виникають при травмуванні.

8. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- **Словесні:** лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint - Презентація), пояснення, розповідь, бесіда.
- **Наочні:** спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- **Практичні:** практичні роботи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. Методи контролю

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

- **Методи письмового контролю:** письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт.

- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.

- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота									Сума
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2				
T1	T2	T3	T4	Мод №1	T5	T6	T7	Мод№2	135
6	17	6	16	25	17	6	17	25	

Коефіцієнт: $135:100=1,35$

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення:

1. опорні конспекти лекцій;
2. навчальні посібники;
3. робоча навчальна програма;
- 4.тестові завдання для тематичного (модульного)оцінювання навчальних досягнень студентів;
- 5.засоби підсумкового контролю (комп'ютерна програма тестування, комплект друкованих завдань для підсумкового контролю).

12. Рекомендована література

Базова

1. Герасимів І.М., Гудима А.А., Пашко К.О., Фука М.М. Захист Вітчизни: Основи медичних знань. Підруч.для 10 кл. загально освіт.навч.закл. Рівень стандарту. – Тернопіль: Видавництво «Астон», 2010. – 352с.: іл.
2. Гудима А.А., Пашко К.О., Герасимів І.М., Фука М.М. Захист вітчизни: Підруч.для учнів 11 кл.загальноосвіт.навч.закл.(рівень стандарту, академічний рівень, профільний рівень, для дівчат «основи медичних знань»). – Тернопіль: Астон, 2011. – 280с.: іл.
3. Капитонова Т.А. ОМЗ: пособие для сдачи экзаменов / Капитонова Т.А., Козлова И.С. – Свердловск: Тип-я СГУ им. Н.Г. Чернышевского. – 2004. – С. 107.
4. Косенко Я.В. Основи медичних знань: Навч.посіб.для 10-11 кл. серед.загальноосвіт.шк. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 159с.
5. Краткая медицинская энциклопедия / Под ред. Петровского Б.Б. – М.: «Медицина». – 1990. (в 3-х томах).
6. Майсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я: навчальний посібник. – 2-е вид., виправлене і доповнене. – К.: Арістей, 2004. – 592с.
7. Петриченко Т.В. Перша медична допомога: підручник. – К.: Медицина, 2007. – 248с.

Допоміжна

1. Грибан В.Г. Валеологія: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 214с.
2. Практикум з валеології. Основи долікарської допомоги, Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, вчителів та учнів /Укладачі Цимбал Н.М., Берегова О.Д. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2007. – 112с.
3. Чуприна О.В. Основи медичних знань: долікарська допомога та медико-санітарна підготовка: навч.посібник./О.В.Чуприна, Т.В.Гищак, О.В.Долинна. – К.: Вид. Паливода А.В., 2006. – 216с.

13. Інформаційні ресурси

1. mega.km.ru/health – велика енциклопедія Кирила і Мефодія.
2. likar.org.ua – медичний портал.